

A Kúria a dr. Kalló János Márk ügyvéd és dr. Prander László ügyvéd által képviselt felperesnek a Gergelyné dr. Ványi Rozália ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése jogkövetkezményei iránt a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 4.M.629/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.107/2014/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2016. március 2. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.107/2014/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 80.000 (nyolcvanezer) forint és 21.600 (huszonegyezer-hatszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 859.200 (nyolcszázötvenkilencezer-kettőszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes keresete az alperes által 2011. április 8-án keltezett rendes felmondás jogellenességének megállapítására, ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányult.

A Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.M.629/2011/53. számú ítéletében megállapította, hogy a felperes alperesnél fennállt munkaviszonya az alperes 2011. április 8-án kelt jogellenes felmondása folytán 2013. december 31-én megszűnt. Kötelezte az alperest a felperes javára 29.819.656 forint és törvényes késedelmi kamata megfizetésére. Kötelezte az alperest a felperes javára perköltség, az állam javára eljárási illeték megfizetésére.

A megállapított tényállás szerint a felperes CH szállítási szakmérnök munkakörben állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperes alkalmazásában. 2010. április 21-én a B. kőolajvezeték t. leágazásánál történt havária esemény elhárításának irányítója, gépészeti munkák vezetője volt. A havária munkálatokban részt vevő vállalkozóknak D.A.Z. felelős műszaki vezető, a felperes felettese adta ki a munkavégzési engedélyt, és ő döntött arról is, hogy a IV. ütem befejező helyreállítási munkálatait nem kell elvégezni, így azok teljes körűen csak 2011. elején fejeződtek be. Az ügynevezett egyszerviz cég, a P. Kft. részéről SZ.A. 2011. szeptember 29-én e-mailben kért visszaigazolást a felperestől, hogy a havária elszámolás a valós ráfordításokat takarja-e (munkagépórák, munkaórák, felhasznált anyagok). A felperes a 2010. október 8-ai e-mailjében, melyet B.N.-nek, az alperes karbantartási szakértőjének és M.B. üzemi karbantartás-irányítónak is továbbított, azt írta, hogy „Átnéztem, szerintem rendben”.

Az alperes 2011. április 8-án kelt rendes felmondással szüntette meg a felperes munkaviszonyát, mert a felperes megszegte az Mt. 103. § (1) bekezdés b) pontjában és c) pontjában foglalt munkaviszonyból származó kötelezettségeit.

Megszegte a munkaköri leírásban foglaltakat, amikor nem követelte meg a helyszíni irányító és a havária elhárítás kijelölt vezetőjeként a beszállítótól a megfelelő munkanapló vezetését. A havária elhárítás munkáról vezetett építési naplót és a munkavégzést nem ellenőrizte. A N. Kft. és a V. Kft. beszállító 2010. szeptember 27-én és 28-án megküldött elszámolásában 3.889.310 forint értékben olyan munkák elvégzését is elszámolta, amelyek nem történtek meg, és olyan eszközök használatát és költségét, amelyek nem voltak a helyszínen. Ezen elszámolások valótlanságáról a felperesnek tudomása volt, ezt azonban nem jelezte, és azt sem, hogy a teljesítés igazolásának akadálya van. Megszegte a Munkavédelmi Szabályzatban foglalt kötelezettségeit mint helyszíni irányító, ugyanis nem gondoskodott a munkavégzés feltételeinek és biztonságtechnikai előírásainak az előírt munkavégzési engedélyben történő érvényesítéséről, valamint a robbanásveszélyes légtér mérésére irányuló elemzés kivitelező részére történő előírásáról, a légtérellemzés elvégzésének ellenőrzéséről, ennek dokumentálásáról a V. Kft., a C. Kft. és a N. Kft. esetében. A Z. kft. részére adott tűzveszéllyel járó tevékenységre jogosító engedély nem felelt meg a tűzvédelmi szabályzatban előírtaknak, mert a légtérellemzés eredményét, a mérés időpontját, az elvégzőt nem tüntette fel, aláírását az engedély nem tartalmazza.

Az elsőfokú bíróság a keresetet az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 89. § (1) - (3) bekezdése alapján megalapozottnak találta. A munkanapló, építési napló vezetésével kapcsolatban figyelembe vette

K.L. vallomásaival szemben D.A.Z. és M.B. vallomását, akik szerint a hibaelhárítás során a napló vezetését a P. Kft. mint egyszervíz cég képviselőjének kellett ellenőriznie.

Az elszámolásról úgy foglalt állást, hogy a felperes elektronikus levele nem egyértelműen azt jelenti, hogy egy el nem végzett munkát elszámolhatónak minősített, hanem azt, hogy a befejező helyreállítási munkák költségei megalapozottak. Dr. Gy.J. tanácsadó vallomásaival szemben B.J., D.A.Z. tanúvallomását figyelembe véve megállapította, hogy a felperesnek csak véleményezési joga volt, nem minősíthetett elszámolhatónak költségeket, és nem a felperes, hanem D.A.Z. döntött arról, hogy a munkát nem kell teljesen befejezni.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a munkavégzési engedélyeket szóban is ki lehetett adni. Az, hogy azt írásban is meg kellett volna erősíteni, nem bizonyított a perben. D.A.Z. tanúvallomása szerint a felperesnek az engedélyekkel kapcsolatban nem volt feladata.

D.A.Z., B.I., M.B. tanúk szerint a légtérelvezés megtörtént, bár annak dokumentálása a felperes által sem vitatottan elmaradt. Ez azonban nem volt olyan súlyú mulasztás, amely indokolta volna a felperes munkaviszonyának megszüntetését.

Az elsőfokú bíróság figyelembe vette azt is, hogy a felmondás kiadására a befejező munkálatok elmaradásának megállapításától számított több mint öt hónappal később, így okszerűtlenül hosszú idő eltelté után került sor.

A rendes felmondás jogellenessége jogkövetkezményeként az Mt. 100. § (6) bekezdése alapján a felperest a megtérült jövedelemre is figyelemmel elmaradt munkabér, az Mt. 100. § (4) bekezdés alapján pedig 12 havi átlagkeresetnek megfelelő kárártalány, valamint a Ptk. 301. § (1) bekezdése és az Mt. 159. §-a alapján a késedelmi kamat illeti meg.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.21.107/2014/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Marasztalta az alperes javára a felperest első- és másodfokú perköltség, az állam javára elsőfokú és fellebbezési illeték összegében.

A törvényszék kiegészítette a tényállást a rendes felmondásnak az elsőfokú ítéletben nem rögzített indokaival, valamint a felperes által 2010. október 8-án küldött e-mail előzményeivel, a felperes megkeresésének B.N. tanú által adott indokával, továbbá azzal, hogy a felperes milyen körülmények között jelezte, hogy a munkák még

nincsenek befejezve.

A törvényszék a kiegészített és pontosított tényállás alapján elsődlegesen azt az indokot emelte ki a felmondásból, miszerint a P. Kft. havária elszámolását a felperes annak ellenére rendben lévőnek minősítette, hogy a IV. ütem befejező munkálatai nem készültek el. Ezen munkák elszámolni kívánt értéke 2.231.250 forint volt, ezt meghaladóan a felperes olyan eszközök használatát is engedélyezte, amelyek nem voltak a helyszínen. Ezen felmondási indokra vonatkozóan az elsőfokú bíróság okszerűtlenül értékelte a felperes e-mailjét, továbbá ellentétes volt értelmezése B.N. és dr. GY.J. tanúk vallomásával is. Az elsőfokú bíróság M.B. és K.L. tanúk vallomását alaptalanul mellőzte, és indokolatlanul fogadta el ezekkel szemben az alvállalkozó ügyvezetőjének, B.I. tanúnak a vallomását, miszerint az elszámolás árajánlat volt. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság szerint a felmondásnak ez az indoka valós.

Azon indok, miszerint a felperes az alvállalkozó naplóit nem ellenőrizte, a másodfokú bíróság álláspontja szerint sem volt megalapozott, ezt ugyanis az egyszervíz cégnek kellett ellenőriznie.

A hatályos szabályozás szerint éves munkavégzési engedély kiadása nem volt lehetséges. A Munkavédelmi Szabályzat felek által nem vitatott szerint a munkavégzési engedélyt írásban kell kiadni, és csak egyedi indokolt esetben lehet ettől eltérni (havária, üzemzavar), ekkor szóban is engedélyezhető a munkavégzés. K.L. nyilatkozata szerint a szóbeli munkavégzési engedély ismételten is kiadható. A perben azonban a szóbeli munkavégzési engedély szóbeli vagy írásbeli meghosszabbítására nem merült fel adat. A felperes volt az, aki a munkavégzési engedélyeket meghosszabbíthatta, melyet igazol, hogy a Z. Kft. részére kiadott engedélyt, és azt meg is hosszabbította.

A Z. Kft. részére kiadott „alkalomszerű tűzveszéllyel járó tevékenységre jogosító engedély” felmondásban írtak szerinti hiányossága megállapítható volt, mert az engedély kiadása előtt történt légtérelvezésselre vonatkozó adatok abból hiányoztak.

A törvényszék szerint - figyelemmel arra, hogy a rendes felmondás kiadására nincs törvényi határidő, valamint a kivizsgáláshoz szükséges időtartamra és a vezetőváltás tényére is - a felmondás nem tekinthető okszerűtlennek.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével a keresetének helyt adva a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára

utasítását kérte.

Álláspontja szerint a törvényszék által megállapított tényállás és jogkövetkeztetés jog- és iratellenes.

A peradatok nem igazolják, hogy a felperes a belső szabályzat előírásait, a szakmai gyakorlatot megsértette. Az alperes a felperes munkaköri kötelezettségszegésével kapcsolatban olyan belső szabályzatra hivatkozott, amely 2010. április 21-én már nem volt hatályban. A hatályos újabb szabályozásra hivatkozással a felmondás indokait kívánta utóbb jogellenesen kiegészíteni. A felperes az utóbb hatályos szabályzatban foglaltakat sem sértette meg, a dokumentáció vezetésének kötelezettsége az egyszervíz céget, a P. Kft-t terhelte. Azt, hogy a felperes nem követelte meg a munkanapló vezetését, az alperes semmilyen bizonyítékkal nem tudta alátámasztani. Ez a feladat is az egyszervíz céget terhelte. A felperesnek a naplókkal kapcsolatos kötelezettségszegése hiányát jogszerűen állapította meg a másodfokú bíróság.

Téves azonban azon álláspontja, hogy a felperes egy elektronikus üzenetben igazolta le a teljesítést. A hivatkozott dokumentum alapvetően alvállalkozói árajánlat volt. A felperes nem a teljesítést ellenőrizte, hanem az árajánlat műszaki tartalmát, amely D.A.Z. vallomása szerint is az ő feladata volt.

A M. karbantartási folyamatai során a belső szabályzat szerint a teljesítés igazolása SAP szoftver rendszeren keresztül történhet, melyhez a P. Kft-nek „Megrendelőt” kellett volna kiküldenie az alvállalkozóknak. 2010. szeptemberében azonban az alvállalkozók még ezzel nem rendelkeztek, tehát ebben az időszakban az árajánlatok egyeztetése történt. Az „átnéztem, rendben van” tartalmú elektronikus üzenetet a felperes nem a teljesítésigazolás folyamatában, azaz a SAP rendszeren keresztül küldte el. Az említett tételek alvállalkozói árajánlatban való felvétele műszaki szempontból megalapozott volt. Az, hogy ezeket később törölték a P. Kft. megrendelése hiányában, nem róható a felperes terhére.

A felperes közvetlen felettese, D.A.Z. utasítása szerint járt el, amikor nem engedélyezte a munkák befejezését. Azok elhalasztásáról a kollégái, felettesei is tudtak. A befejező munkálatok azonban műszaki szempontból szükségesek voltak, csak ekként szerepelhettek az árajánlatban. A perbeli esetben még megrendelés sem történt az alvállalkozóktól, így a teljesítésigazolás folyamata meg sem kezdődhetett. Az alperest a hivatkozott IV. ütem helyreállítási befejezési munkálataival kapcsolatban igazoltan vagyoni hátrány, kár nem érte, ezért a felmondásban alaptalanul hivatkoztak az Mt. 103. § (1) bekezdés c) pontjára.

Téves a törvényszék megállapítása, miszerint a felperes a IV. ütem befejező munkálatai során olyan eszközöket és olyan munkákat hagyott jóvá, amelyek felhasznált eszközként, illetve elvégzett munkaként szerepeltek. B.J., a V. Kft. ügyvezetője tanúvallomásában elmondta, hogy a IV. ütem munkái el nem végzett munkaként kerültek az árajánlatba. A megrendelés kiadására csak 2011. január 20-án került sor, ez a P. Kft. feladata volt.

A felperesnek D.A.Z. tanúvallomása által igazoltan nem volt joga munkavégzési engedélyek kiadására, ezért annak nincs jelentősége, hogy ezt hányszor adták ki, illetve hosszabbították meg azokat.

M.B., B.I., D.A.Z. tanúk igazolták, hogy a havária elhárítás során a helyszínen folyamatos légtérellemzés történt. A légtérellemzési érték folyamatos dokumentálásának hiánya pedig nem minősül olyan súlyú kötelezettségszegésnek, amely a rendes felmondást megalapozná.

A rendes felmondás alkalmazására egy évvel a vizsgált események bekövetkezése után került sor, így a felmondásban megjelölt tények valójában nincsenek okszerű kapcsolatban az intézkedéssel, melyet igazol az, hogy a felettese, D.A.Z. utasításra sem szüntette meg a felperes munkaviszonyát, valamint szerinte mindenben a szabályzatoknak és a szakmai gyakorlatnak megfelelően járt el.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályában fenntartását, másodlagosan az első-, másodfokú perköltség összegének leszállítását, a kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontjának megváltoztatását, az átalánykár leszállítását kérte. Felülvizsgálati eljárási költségre igényt tartott.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

A felperes felülvizsgálati kérelme egy jogszabályhelyet tartalmaz, az Mt. 103. § (1) bekezdés c) pontját. Önmagában azonban e rendelkezés vizsgálata nem eredményezheti a vonatkozó jogszabályhely megjelölése hiányában a felülvizsgálattal elérni kívánt célt, vagyis a rendes felmondás jogellenességének megállapítását. A felperes e körben nem jelölte meg az annak

alapjául szolgáló anyagi jogszabályhelyet (Mt. 89. §), valamint azon másodfokú bíróság részéről vétett eljárási szabálysértést, amelyből megállapítható lenne, hogy az első fokon lefolytatott bizonyítás eredményeként a tényállás kiegészítését követően miért jutott az Mt. 89. §-ával kapcsolatosan téves jogkövetkeztetésre. A felperes ugyan tartalmilag hivatkozott a tényállás-megállapítás és a bizonyítékok mérlegelése irat- és jogellenességére, de erre vonatkozóan a törvényes határidőben [Pp. 272. § (1) bekezdés] a Pp. 206. § (1) bekezdését, és a Pp. 221. § (1) bekezdését mint megsértett jogszabályhelyet nem jelölte meg.

A Kúria a Pp. 272. § (2) bekezdés alapján a megsértett jogszabályhely pontos megjelölését tartalmazó, és a jogi érveléssel alátámasztott felülvizsgálati kérelmet bírálhatja csak el.

Az alperes a rendes felmondásában kötelezettségszegésként nemcsak az Mt. 103. § (1) bekezdés c) pontját, hanem a b) pontját is megjelölte. Ezért önmagában az Mt. 103. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra, és a felperes által okozott anyagi károsodás elmaradására hivatkozás nem eredményezheti a felmondás jogellenességének megállapítását figyelemmel arra is, hogy a törvényszék ítéletében maga is megállapította, hogy az alperes anyagi kárt nem szenvedett.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján.

A felperes a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján viseli.

Budapest, 2016. március 2.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Nné

tisztviselő